

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88

overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Gerard Wijnsma
telefoon 038 499 71 86
g.wijnsma@overijssel.nl
Zaaknummer 5110385

Stichting deltaWonen
J. van de Weerd
Postbus 604
8000 AP ZWOLLE

Datum	Kenmerk	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
30.04.2019	2019/0049073	1 van 16		9 oktober 2018	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte Van de Weerd,

U heeft, namens stichting deltaWonen, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 9 oktober 2018² ontvangen. De aanvraag is in verband met de renovatie van 11 eengezinswoningen aan de Westenholteweg te Zwolle (Complex 1021). In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing³ van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van de gierzwaluw weg te nemen⁴.

Deze ontheffing is in verband met de renovatie van 11 eengezinswoningen aan de Westenholteweg te Zwolle (Complex 1021).

U krijgt geen ontheffing van het verbod om de gierzwaluw opzettelijk te storen, waarbij er sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding⁵. De door u genomen mitigerende maatregelen voorkomen dat een overtreding van dit verbod optreedt.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van de ontheffing:

- Locatie vervangende voorzieningen (Bijlage 3).

Deze ontheffing is geldig vanaf 1 augustus 2019 tot en met 1 maart 2022.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid

² EDO-kenmerk 2018/0472907

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid

⁴ Art. 3.1, tweede lid

⁵ Art. 3.1, vierde lid i.s.m. het vijfde lid

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Leges

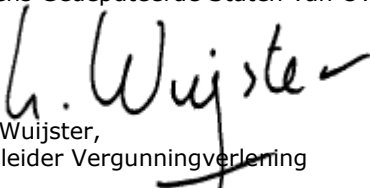
U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁶. De verschuldigde leges voor dit besluit bedragen € 1.757,00.

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met Gerard Wijnsma, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 71 86. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2018-003838 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Locaties vervangende voorzieningen

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Zwolle;
- Dhr. R. Olthof, Ecogroen BV.

⁶ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 - 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

BIJLAGE 1 - VOORSCHRIFTEN

Moet u volgens voorschriften iets melden of contact opnemen met het bevoegd gezag? Geeft u dan altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit. Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek bestemd is. Het meldpunt is bereikbaar via de telefoon onder nummer 038 425 24 23 of via het e-mailadres meldpunt@overijssel.nl.

Neem ook contact met ons op als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Afhankelijk van de situatie kan een wijziging van de ontheffing nodig zijn of moeten extra maatregelen worden genomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Als u het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan moet u dit ter goedkeuring voorleggen aan de provincie. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem voor overleg contact op met ons meldpunt.
2. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts) personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
3. Minimaal een week voor aanvang van de werkzaamheden dient u de datum van de start te melden bij het meldpunt. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief een telefoonnummer;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige, inclusief een telefoonnummer;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2019/0049073).

Soortspecifiek

Gierzwaluw

4. U dient bij de uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare broedperiode van de gierzwaluw. De broedperiode van de gierzwaluw loopt van half april tot en met half augustus. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologische deskundige op het gebied van de gierzwaluw⁷.

⁷ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

5. U dient direct na afronding van de werkzaamheden aan de betreffende woningen 5 neststenen te plaatsen in de noordgevel van Westenholteweg 108 en 5 neststenen in de oostgevel van Westenholteweg 78. Aan de neststenen en de plaatsing ervan worden de volgende eisen gesteld:
 - a) een minimum bodemoppervlakte van 15 x 25 centimeter en een minimum hoogte van 13 centimeter ;
 - b) een invliegopening van maximaal 2 centimeter boven de bodem (van binnen gemeten);
 - c) een invliegopening van 7 centimeter breed en maximaal 3,5 centimeter hoog;
 - d) de invliegopening is asymmetrisch aangebracht, zodat er een donkere hoek in de nestgelegenheid ontstaat;
 - e) niet in de volle zon hangen (dus bij voorkeur op een hoek of langs de kopse kant van een gebouw in de koele, schaduwrijke noord- en oostgevel);
 - f) voldoende (veilige) uitvliegruimte hebben: minimaal 1 meter breed en 3 meter diep, zonder kans op verkeersslachtoffers;
 - g) de inbouwstenen moeten zijn geplaatst voordat gierzwaluwen in Nederland aanwezig zijn (uiterlijk voor 15 april);
 - h) de locaties en datum van plaatsing moeten in het logboek worden aangetekend.
6. Als de werkzaamheden aan de woningen of een woning met verblijfplaatsen van de gierzwaluw (Westenholteweg 78 of 108) door onvoorziene uitloop deels in het broedseizoen moeten worden uitgevoerd (zie voorschrift 4) zijn de volgende additionele maatregelen noodzakelijk:
 - Als de neststenen niet worden gerealiseerd volgens voorschrift 5, dan zijn additionele maatregelen nodig in de vorm van tijdelijke nestkasten. Hieraan worden dezelfde eisen gesteld als in voorschrift 5 a - h (waarbij voor inbouwstenen, nestkasten moet worden gelezen). De nestkasten moeten zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats worden geplaatst, bij voorkeur geclusterd bij elkaar en altijd buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
 - Voorafgaand aan de werkzaamheden moet een controle worden gedaan op de aanwezigheid van gierzwaluwen in het dak. Als er nog in gebruik zijnde nesten zijn moeten de werkzaamheden worden uitgesteld. In het logboek moet de datum van de controle en de resultaten worden opgenomen.

Overige zaken

7. De ontheffinghouder moet een ecologisch logboek (laten) bijhouden, uit dit logboek moet aantoonbaar blijken hoe uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften en de gemaakte keuzen. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, rapportage controles en afweging voor locaties van de tijdelijke verblijfplaatsen, permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken, en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek dient aanwezig te zijn op de werklocatie.

BIJLAGE 2 - Overwegingen bij het besluit

Het besluit bestaat uit de ontheffing en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluiten de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
A1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
A1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	8
A1.2	Doelstelling van het project	9
A1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	9
A1.4	Periode	9
A1.5	Onderliggende documenten	9
A1.6	Aanvullende gegevens	9
A2	Bevoegdheid	9
A2.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A3	Procedure	9
A3.1	Overeenstemming andere provincie	9
A3.2	Adviesverzoek aan gemeente	10
A4	Toetsingskader soorten	10
A4.1	Wettelijke regels	10
A4.2	Provinciaal beleid	10
A4.2.1	Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur	10
A4.2.2	Beleidsregel Natuur Overijssel 2017	10
A4.2.3	Jaarrond beschermde vogelnesten	11
B	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
B1	Inhoudelijke beoordeling	11
B1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	11
B1.1.1	Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat	11
B1.1.2	Beoordeling uitgevoerd onderzoek	12
B1.2	Invloed van het project op betrokken soorten	12
B1.2.1	Effectbeoordeling in de aanvraag	12
B1.2.2	Toetsing van de effectbeoordeling	13
B1.3	Alternatieven voor realisatie van het project / de activiteiten	13
B1.3.1	Alternatievenafweging in de aanvraag	13
B1.3.2	Toetsing van de alternatievenafweging	14
B1.4	Wettelijk belang van het project	14
B1.4.1	Motivatatie wettelijk belang in de aanvraag	14
B1.4.2	Toetsing aan wettelijk belang	14
B1.5	Beoordeling staat van instandhouding	14
B1.6	Toetsing aan overige vereisten	14

B1.7	Eindconclusie toetsing	14
B1.8	Zorgplicht blijft altijd gelden.....	15
B2	Adviezen	15
B2.1	Bespreking van adviezen	15
C	Slotconclusie	15

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

A1.1 Omschrijving van het project

Het plangebied betreft 11 ééngezinswoningen (bouwjaar 1949-1950) aan de Westenholterweg te Zwolle. Het plangebied is gesitueerd in de westelijke hoek van Zwolle in de wijk Westenholte. DeltaWonen heeft het voornemen om haar woningen in 2020 te verduurzamen. Daarnaast is asbest aangetroffen in het dakbeschoot waardoor tevens asbestsanering zal plaatsvinden.

Figuur 1. Ligging van de te renoveren huizen (binnen rode contouren).

Deze maatregelen worden in verband met overlastbeperking en gebruik van steigers in één beweging uitgevoerd.

De werkzaamheden bestaan uit het vervangen van daken van de woningen en bijbehorende bergingen (inclusief dakramen en dakgoten en verwijderen asbest), spouwmuurisolatie, bodemisolatie en installatie van mechanische ventilatie en cv-installaties.

- Bij dakrenovatie worden de dakpannen handmatig verwijderd en opgeslagen. Vervolgens wordt het asbest dakbeschot met panlatten verwijderd. Hierna worden nieuwe geïsoleerde dakplaten geplaatst en afgewerkt. Vervolgens worden de dakpannen teruggeplaatst en is de dakvervanging gereed. Dit proces duurt doorgaans drie tot vijf dagen per woning.
- Rondom de te renoveren gevels worden steigers geplaatst. Voor de naïsolatie worden gaten tussen bakstenen geboord. Er wordt laag voor laag (circa een halve meter per laag) van onderaf stapsgewijs naar boven een laag steenwol ingeblazen.

De werkzaamheden staan gepland vanaf september 2020 tot maart 2021. Woningen waar geen beschermde soorten zijn aangetroffen worden mogelijk vanaf het najaar 2019 gerenoveerd. Bij de aanvraag is rekening gehouden met voorbereidende werkzaamheden en een eventuele uitloop van werkzaamheden als gevolg van onvoorziene omstandigheden.

A1.2 Doelstelling van het project

Delta wonen is voornemens de woningen te renoveren waarbij diverse energetische maatregelen worden genomen.

A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gierzwaluw van het verbod om nesten en rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen⁸ en om deze vogels opzettelijk te storen⁹.

A1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 augustus 2019 tot en met 1 maart 2022.

A1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ondertekende en gedateerde machtiging;
- Olthof, R. (2018). Flora- en faunaonderzoek verduurzaming complex 1021, Zwolle. Inventarisatie en beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport 17-165. Ecogroen bv Zwolle;
- Scholten, H. (2018). Activiteitenplan complex 1021, Zwolle. Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet natuurbescherming. Rapport 17-165. Ecogroen bv Zwolle;
- Kaart plangebied;
- AK Blom, 9 mei 2018. Asbestinventarisatie Westenholteweg te Zwolle, complex 1021.

A1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 9 oktober 2018 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd. Op 9 april 2019 hebt u het asbestrapport nagestuurd¹⁰.

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden (hoofdzakelijk) plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹¹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

⁸ Art. 3.1, tweede lid

⁹ Art. 3.1, vierde lid

¹⁰ Ons kenmerk 2019/112963

¹¹ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid.

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Zwolle gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij hebben op ons adviesverzoek gereageerd. De reactie van de gemeente bespreken we in paragraaf B3.

A4 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹² en (soms) de Regeling natuurbescherming¹³ zijn voor de toetsing relevant.

A4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7).

A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur

Met de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hierna: Omgevingsverordening) hebben wij een nadere invulling gegeven aan enkele wettelijke regels. In deze verordening zijn een aantal nationaal beschermd diersoorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Het gaat om soorten die algemeen voorkomen. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Deze vrijstellingen zijn aanvullend aan de vrijstellingen via de gedragscodes.

Voor de soorten in de eerder genoemde bijlage geldt een vrijstelling voor het opzettelijk doden of vangen. Dit geldt alleen als dit nodig is in het belang, zoals dit is weergegeven per soort in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. Voor deze soorten is het ook toegestaan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, als aan onderstaande voorwaarden zijn voldaan.

Voorwaarden

- De vrijstelling voor de handeling is niet geregeld in een door de minister goedgekeurde gedragscode.
- Er zijn geen andere bevredigende oplossingen om de doelstellingen van de handelingen te bereiken.
- De algemene zorgplicht is in acht genomen. Dat wil zeggen dat het opzettelijk vangen en doden van dieren zoveel mogelijk is voorkomen.

A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

In onze beleidsregel¹⁴ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁵ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

¹² Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹³ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

A4.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten

Het beleid van het ministerie van Economische Zaken voor jaarrond beschermde nesten heeft Gedeputeerde Staten van Overijssel onverkort overgenomen.

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling¹⁶ vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Tijdens het broedseizoen zijn de verbodsbepalingen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Nesten van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor de nestplek niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

B TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

B1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument soorten¹⁷ (voorheen de soortenstandaard) van de gierzwaluw bij onze toetsing.

B1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

B1.1.1 Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat

Het onderzoek is uitgevoerd als een combinatie van een quickscan en soortgericht nader onderzoek omdat uit de quickscan (18 april 2017) bleek dat de bebouwing geschikt is voor gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen.

In onderstaande tabel zijn de onderzoeksmomenten voor het plangebied weergegeven. De onderzoeken zijn gebaseerd op de kennisdocumenten en het vleermuisprotocol.

Datum	Type	Tijd	Weersomstandigheden	Aantal waarnemers
8 juni 2017	Gierzwaluw	20.00 - Avond	Licht bewolkt, droog, matige wind, 15 °C	1
18 juni 2017	Gierzwaluw	20.00 - Avond	Onbewolkt, droog, windstil 25 °C	1
3 juli 2017	Gierzwaluw	20.00 - Avond	Bewolkt, droog, windstil	1

¹⁴ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁵ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

¹⁶ Art 3.1, eerste, tweede, derde en vierde lid van de Wnb

¹⁷ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

			18 °C	
18 april 2017	Huismus	Ochtend	Onbewolkt, droog, matige wind 6 °C	1
9 mei 2017	Huismus	Ochtend	Onbewolkt, droog, zwakke wind 5 °C	1
8 juni 2017	Kraam- / zomerverblijf	Avond	Licht bewolkt, droog, matige wind, 15 °C	1-2
27 juni 2017		Ochtend	Half bewolkt, droog, zwakke wind 17 °C	1-2
16 augustus 2017	Paarverblijf/ zwermlocatie	Avond	Bewolkt, droog, zwakke wind, 16 °C	1-2
31 augustus 2017		Ochtend	Bewolkt, motregen, zwakke wind, 14 °C	1-2

Gierzwaluw

Tijdens de bezoeken zijn nestplaatsen van gierzwaluw geïnventariseerd aan de hand van in- en uitvliegende vogels, langs vliegende vogels die bekende nestplaatsen bezoeken en oudervogels (en hun jongen) die vanuit hun nestplaats roepen. Hierbij is ook gebruik gemaakt van het afspelen van 'giergeluiden' van gierzwaluwen. Oudervogels en hun jongen die onder de pannen aanwezig zijn, reageren hierop en geven daarmee hun broedplaatsen prijs. Er zijn tijdens het veldonderzoek twee verblijfplaatsen van gierzwaluwen vastgesteld. De nesten bevinden zich onder gevelpannen- en platen op de adressen Westenholterweg 78 en 108.

Huismus

Tijdens het onderzoek zijn geen nestplaatsen van de huismus aangetroffen. Voor huismus is geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek zijn geen rustplaatsen of verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied waargenomen. Wel zijn twee zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis (Westenholterweg 43 en 80) en een paar- en zomerverblijf van ruige dwergvleermuis (Westenholterweg 92 en 98) aangetroffen in bebouwing buiten het plangebied. Voor vleermuizen is geen ontheffing noodzakelijk.

B1.1.2 Beoordeling uitgevoerd onderzoek

De onderzoeken zijn uitgevoerd volgens de kennisdocumenten en het vleermuisprotocol 2017. Bij de beoordeling van de onderzoeken is gekeken naar de periode, tijdstip, aantal personen, het aantal bezoeken, tussenruimte en de weersomstandigheden. De onderzoeken zijn voldoende om de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen te kunnen bepalen.

B1.2 Invloed van het project op betrokken soorten

B1.2.1 Effectbeoordeling in de aanvraag

In het plangebied zijn twee nestplaatsen van gierzwaluw aangetroffen. De nestplaatsen bevinden zich onder gevelpannen aan de Westenholterweg 78 en 108. De populatieomvang binnen het plangebied wordt geschat op 4 tot 10 dieren (hoogste aantal als de jongen net zijn uitgekomen). Dit aantal is gebaseerd op twee oudervogels met maximaal 3 jongen. Als gevolg van de werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren.

De werkzaamheden aan de woningen met nestplaatsen van de gierzwaluw worden buiten het broedseizoen van de gierzwaluw uitgevoerd, in de periode september – maart.

Ter vervanging van de twee nestplaatsen van de gierzwaluw worden in totaal tien neststenen voor aangebracht. De neststenen worden geclusterd aangebracht aan blokken waar de nestplaatsen aangetroffen zijn. De neststenen worden op minimaal 3 meter hoogte aan de noord- of oostzijde van de woning aangebracht. De aan-/uitvliegroute is vrij van obstakels als bomen en gebouwen. In bijlage 3 is

de locatie van de alternatieve verblijfplaatsen weergegeven (op dezelfde gevels als de toegang tot de oorspronkelijke verblijfplaatsen).

Er vindt geen tijdelijke mitigatie plaats omdat direct na de werkzaamheden, voor het volgende broedseizoen de neststenen beschikbaar zijn. Hierdoor is er geen aantasting van de lokale staat van instandhouding.

B1.2.2 Toetsing van de effectbeoordeling

Door het renovatieproject worden 2 verblijfplaatsen van de gierzwaluw vernietigd. Voor de gierzwaluw geldt geen vrijstelling, een ontheffing is noodzakelijk.

De werkzaamheden aan de woningen met de verblijfplaatsen worden uitgevoerd buiten de gevoelige periode voor de gierzwaluw. Gierzwaluw is maar een deel van het jaar in Nederland, de gevoelige periode voor de gierzwaluw is half april – augustus. We leggen deze maatregel vast in voorschrift 4.

Voor de gierzwaluw worden voor iedere aanwezige nestplaats 5 permanente voorzieningen aangebracht in de vorm van neststenen (inbouwstenen) in de gevels (Westenholterweg 78 oostgevel, Westenholterweg 108 noordgevel). De stenen worden voldoende hoog ingemetseld in de huidige inrichting is er een obstakelvrije uit- en aanvliegruimte.

De mitigatie voldoet aan de vereisten zoals deze in het kennisdocument zijn opgenomen en wordt vastgelegd in voorschrift 5. De aanvrager geeft niet aan of de werkzaamheden aan een woning mogelijk uitlopen tot in daarop volgende broedseizoen. Daarom is in voorschrift 6 opgenomen dat als een uitloop van werkzaamheden dreigt tot in het daarop volgende broedseizoen, tijdelijke verblijfplaatsen aan moeten worden geboden in de vorm van nestkasten.

Doordat tijdig permanente verblijfplaatsen worden gerealiseerd en de werkzaamheden grotendeels zijn afgerond voordat de gierzwaluw aanwezig is, is er tijdens en na de werkzaamheden voldoende nestgelegenheid. Hierdoor komt de functionaliteit van het plangebied voor de gierzwaluw niet in gevaar. Er worden voldoende maatregelen genomen om een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding te voorkomen.

Conclusie toetsing

Voor de in de aanvraag betrokken soort kent onze verordening geen vrijstellingsregeling. Voor het vernietigen van de verblijfplaatsen door de renovatie is de aangevraagde ontheffing noodzakelijk. Het is niet mogelijk de werkzaamheden uit te voeren zonder overtreding van de verboden nesten van de gierzwaluw vogels opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van de gierzwaluw weg te nemen¹⁸.

Wij verlenen u geen ontheffing voor het verbod om vogels opzettelijk te storen waarbij er sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding¹⁹. De door u genomen maatregelen voorkomen dat er een overtreding optreedt.

In de volgende paragrafen toetsen wij of de ontheffing op basis van de wet verleend kan worden.

B1.3 Alternatieven voor realisatie van het project

B1.3.1 Alternatievenafweging in de aanvraag

Alternatieve inrichtingsplannen zijn volgens de aanvraag geen optie. De huidige bebouwing is in een verouderde staat en toe aan renovatie. Door het realiseren van energetische maatregelen wordt de wijk duurzamer en milieuvriendelijker en krijgt de bebouwing een hoger energielabel. Daarnaast bevat de bebouwing asbest die moet worden verwijderd. Het inrichtingsalternatief is het slopen van de bebouwing en realiseren van nieuwbouw. Dit zou echter nadeliger uitpakken voor broedvogels dan het renoveren

¹⁸ Art. 3.1, tweede lid

¹⁹ Art. 3.1, vierde lid i.s.m. het vijfde lid

van de woningen.

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor gierzwaluw en overige broedvogels worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. De planning is volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor gierzwaluw en overige broedvogels. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode.

B1.3.2 Toetsing van de alternatievenafweging

De renovatie is gebonden aan de locatie. Hierdoor zijn er geen alternatieve locaties. Het ongemoeid laten van de gebouwen zal op den duur tot gevolg hebben dat deze zouden moeten worden vervangen door nieuwbouw waarbij ook een overtreding ontstaat. De uitvoering van de werkzaamheden is in ontwerp en planning afgestemd op de gierzwaluw. Omdat de werkzaamheden niet op een andere locatie of andere wijze uitgevoerd kunnen worden is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

B1.4 Wettelijk belang van het project

B1.4.1 Motivatie wettelijk belang in de aanvraag

De voorgenen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Met het verstrijken van de tijd raakt elk asbestdak op den duur verweerd. Een verweerd asbestdak levert een (dreigend) gevaar op voor de leefomgeving (Rijkswaterstaat 2018). Door de verwijdering van asbest worden gezondheidsrisico's van asbest voor bewoners en omgeving weggenomen. Daarnaast zijn vanaf 2024 asbestdaken naar verwachting verboden. Indien dit verbod van kracht wordt moeten eigenaren van gebouwen met asbesthoudende dakbedekking deze voor 2024 verwijderen (Rijkswaterstaat 2018). Door de renovatie wordt aan deze toekomstige wettelijke verplichting voldaan. Daarnaast wordt door isolatie het binnenmilieu van de woningen verbeterd. Algemene verbetering van het binnenmilieu lijkt gerelateerd te zijn aan een afname van bestaande gezondheidsklachten (RIVM 2011).

B1.4.2 Toetsing aan wettelijk belang

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. De verwijdering van asbest draagt bij aan een betere volksgezondheid. Daarnaast dragen beter geïsoleerde woningen bij aan een beter binnenklimaat.

B1.5 Beoordeling staat van instandhouding

De gierzwaluw bevindt zich landelijk in een goede staat van instandhouding. Door de genomen maatregelen in de vorm van neststenen, blijven voldoende verblijfplaatsen beschikbaar en komt de (lokale) staat van instandhouding niet in gevaar.

B1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁰ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

B1.7 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor de gierzwaluw kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Er is geen andere bevredigende oplossing voor handen waarbij minder effecten op de beschermde soorten optreden. Er is een wettelijk belang aanwezig om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²⁰ Wnb, artikel 1.10, derde lid.

B1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²¹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

Vanuit de zorgplicht worden alle werkzaamheden zoveel mogelijk uitgevoerd buiten het broedseizoen.

B2 Adviezen

B2.1 Bespreking van adviezen

Burgemeester en Wethouders van gemeente Zwolle zijn in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen. Zij hebben op 1 november 2018 schriftelijk gereageerd (2018/0497440). Zij merken op dat de aanvraag is voorgelegd aan de gemeentelijke ecooloog. Deze geeft aan de aanvraag voor kennisgeving te hebben aangenomen en heeft verder geen inhoudelijke opmerkingen op de aanvraag.

C Slotconclusie

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing vanwege de renovatie van 11 eengezinswoningen aan de Westenholterweg te Zwolle (Complex 1021) te verlenen. Om de bescherming van natuurwaarden zo goed mogelijk te borgen zijn aan de ontheffing voorschriften verbonden.

²¹ Art. 1.11, eerste en tweede lid

Bijlage 3. Locaties vervangende voorzieningen

